

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою
Національного аерокосмічного
університету ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
згідно з постановою вченої ради
№ 01/2018 від 12.09.2018 рр. протокол № 7
О.В. Гайдачук

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття освітнього ступеня магістра
за освітньо-професійною програмою
зі спеціальності

073 «Менеджмент»

(код та найменування)

(освітні програми: “Менеджмент”, “Логістика”, “Управління проектами”,
”Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”)
(найменування)

у 2018 році

Харків
2018

ВСТУП

Додаткове вступне випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою зі спеціальності

073 «Менеджмент»

(код та найменування)

(освітні програми: “Менеджмент”, “Логістика”, “Управління проектами”, “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”)

(найменування)

відбувається відповідно до «Правил прийому на навчання до Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» в 2018 році» у формі індивідуального письмового фахового іспиту, який приймає екзаменаційна комісія з певної спеціальності (освітньої програми), склад якої затверджується наказом ректора Університету.

До додаткового фахового іспиту входять питання за темами:

- “Економічна теорія”;
- “Макроекономіка”;
- “Інформатика та комп’ютерна техніка”.

Перелік питань за темами наведений у програмі.

Критерії оцінювання знань

1. Результат додаткового фахового іспиту визначається за 100-бальною шкалою. При отриманні вступником 60 балів та більше він допускається до вступного випробування.

2. Додаткове вступне випробування відбувається у формі тестування за темами, визначеними в програмі.

Кожен вступник відповідає на 25 питань, що дає змогу отримати максимум 100 балів (по 4 бали за правильну відповідь на одне питання).

1. Питання за темою Економічна теорія

1. Предмет і метод економічної теорії

Зародження й основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Предмет економічної теорії. Методи пізнання економічних процесів, явищ та їх класифікація. Економічні закони, категорії. Пізнання і використання економічних законів. Функції економічної теорії. Економічна теорія як теоретико-методологічна база інших економічних наук.

2. Економічна система суспільства.

Сутність і структура економічних потреб суспільства. Економічні закони зростання потреб. Економічні інтереси, їхня класифікація та взаємодія. Мотиви та стимули ефективного господарювання. Формаційний та цивілізаційний підходи до періодизації суспільного розвитку. Економічна система, її сутність, цілі й основні структурні елементи. Типи економічних систем. Власність, її сутність, форми і місце в економічній системі. Місце і роль людини в економічній системі. Сутність і структура економічних потреб суспільства. Економічні закони зростання потреб. Економічні інтереси, їхня класифікація та взаємодія. Мотиви та стимули ефективного господарювання.

3. Виробництво, його сутність та роль у житті суспільства.

Сутність і структура суспільного виробництва. Матеріальне і нематеріальне виробництво. Основні фактори суспільного виробництва та їхній зв'язок. Ефективність виробництва, її сутність, економічні та соціальні показники. Форми організації суспільного виробництва: натуральне і товарне. Економічні та неекономічні блага

4. Теорія товару і грошей.

Товар і його властивості. Альтернативні теорії вартості. Закон вартості, його сутність та функції. Походження, сутність функції грошей. Закон грошового обігу. Інфляція, її сутність і соціально-економічні наслідки.

5. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи.

Ринкове господарство як невід'ємна складова товарного виробництва. Риси, структура та функції ринку. Основні суб'єкти ринкової економіки. Інфраструктура ринку. Сутність попиту і пропозиції, фактори, що на них впливають. Еластичність попиту і пропозиції. Ринкова рівновага. Конкуренція, її суть і економічні основи. Види економічної конкуренції. Методи конкурентної боротьби. Монополія: причини виникнення. Суть та основні форми. Антимонопольна політика.

6. Підприємництво та підприємництво в ринковій економіці.

Зміст, основні принципи та ознаки підприємництва. Теорії та моделі підприємництва. організаційно-правові форми підприємництва. Класифікація підприємства за розмірами. Малий бізнес. Нові види підприємницької діяльності.

7. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг.

Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Структура авансового капіталу. Витрати виробництва, їхня сутність та класифікація. Прибуток на капітал і фактори що його визначають. Економічна роль прибутку. Кругообіг і обіг промислового капіталу. Амортизація і відтворення основного капіталу.

8. Капітал сфери обігу.

Сфера обігу в ринковій економіці. Сутність. Функції та місце сфери обігу у ринковій економіці. Позичковий капітал як відокремлена частина грошових функціональних форм промислового і торговельного капіталу. Кредит як форма руху позичкового капіталу. Банківська система як інфраструктурний елемент сучасної ринкової економіки. Цінні папери акційних товариств. Ринок цінних паперів.

9. Ринкові відносини в аграрному секторі.

Аграрні відносини, їхній зміст і особливості. Земельна рента, її сутність, види і механізм утворення. Ринок земельних ресурсів. Ціна землі. Агропромислова інтеграція і агропромисловий комплекс. Державна підтримка регулювання і підтримки сільськогосподарського виробництва. Зміст, види та пропорції національного (суспільного)

відтворення. Теоретичні моделі суспільного виробництва. Система національного рахівництва: необхідність виникнення зміст, цілі. основні макроекономічні показники.

10. Доходи населення, їх формування та розподіл.

Сутність, види та джерела формування доходів. Номінальна і реальні доходи. функціональний розподіл доходів. Марксистська та маржиналістська концепції. Попит на ресурси та чинники, що його визначають в теорії граничної продуктивності. Ціноутворення на ринку праці. Заробітна плата як явище ринку. Економічна рента і трансферний дохід у складі заробітної плати. Вплив держави та профспілок на функціонування ринку праці. Персональний розподіл доходів. Сімейні доходи, їх рівень, джерела і структура. Циклічність економічного розвитку як прояв макроекономічної нестабільності. Теорії циклічних коливань. Класифікація економічних циклів за тривалістю та їх характеристика. Середні цикли та їх фази. Нециклічні коливання економіки. Безробіття, його зміст, види та форми. Наслідки впливу безробіття на економіку. Економічне зростання: зміст, типи, чинники. Концепції та моделі економічного зростання.

11. Держава та її економічні функції.

Необхідність, зміст, структура та функції фінансів. Фінансова система. Державний бюджет. Бюджетний дефіцит і державний борг. Теорії оподаткування. Необхідність, зміст і принципи функціонування кредиту. Форми і функції кредиту. Кредитна система та її структура.

12. Світове господарство і міжнародні економічні відносини.

Світове господарство і міжнародні економічні відносини. Міжнародний поділ праці та інтернаціоналізація економіки як основа формування світового господарства. Форми міжнародних відносин. Всесвітній ринок товарів і послуг. міжнародний рух капіталу. Зміст і структура світової валютної системи. Сутність, принципи і форми міграції робочої сили.

13. Економічні аспекти глобальних проблем.

Причини виникнення. Сутність і класифікація глобальних проблем. Сучасні глобальні проблеми. Паливно-енергетична та сировинна проблема. Екологічна криза та форми її прояву. Демографічні проблеми світу та шляхи їх вирішення. Проблеми роззброєння та мирного використання атому. Необхідність і форми міжнародного співробітництва у вирішенні глобальних проблем та розвитку світового господарства.

Література

1. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2006. – 631 с.
2. Башнянін Г.І., Шевчук Є.С. та ін. Політична економія. Навчальний посібник /За ред. д.е.н., проф. Г.І. Башняніна і к.е.н., доц. Є.С. Шевчук. 5-те вид. – Львів: «Новий Світ-2000», 2006.
3. Політична економія: навч. посібник / Ю.О. Гаркуша, І.Ю. Тур, Г.М. Шведова. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харьк. авіац. ін-т», 2011. – 152с.
4. Економічна теорія навч. посібник / Ю.О. Гаркуша, В.І. Мельникова, С.Н. Хмель та ін. – Х.: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харьк. авіац. ін-т», 2010. – 212с.
5. Мочерний С.В. Економічна теорія.: Посібник для вузів К. Академік. 1995.
6. Ніколенко Ю.В. Основи економічної теорії: Підручник.: К. 1998. Кн.1.

Питання склали

к.е.н., професор,
завідувач кафедри економічної теорії

ст. викладач кафедри економічної теорії

Я.В. Сафронов

О.Л. Омельченко

2. Питання за темою Макроекономіка

1. Предмет, метод та функції макроекономіки.

Місце макроекономіки в економічній науці. Об'єкт і предмет макроекономіки. Історія розвитку макроекономічної науки.

2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. Суть системи національних рахунків. Основні показники макроекономічних вимірювань. Номінальні та реальні макроекономічні показники. Індeksi цін та дефлятор ВВП.

3. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції.

Сукупний попит. Нецінові чинники, що впливають на сукупний попит. Сукупне пропонування. Кейнсіанський, проміжний та класичний відрізки кривої сукупної пропозиції. Механізм досягнення рівноваги в економіці.

4. Споживання, заощадження та інвестиції.

Споживання як функція доходу. Чинники, що впливають на споживання. Заощадження та чинники, що на нього впливають. Інвестиції та фактори інвестування. Чинники інвестиційного попиту. Крива сукупного попиту на інвестиції. Номінальна і реальна процентна ставка. Вплив сукупних витрат на валовий внутрішній продукт. Рівноважний ВВП в умовах неповної та повної зайнятості.

5. Класична модель макроекономічної рівноваги.

Рівновага економічних систем та механізм її забезпечення. Класична модель макроекономічної рівноваги: взаємодія ринків ресурсів, товарів, грошей та інвестицій. Праця як головний ресурс класичної макромоделі. Ринок грошей та його рівновага. Ринок товарів. Ринок заощаджень. Загальна рівновага класичної макромоделі: система взаємопов'язаних графіків.

Тема 6. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM.

Модель «витрати-випуск» - кейнсіанська модель товарного ринку.

Сукупні видатки. Заплановані видатки, фактичні видатки. Графік «кейнсіанський хрест». Становлення рівноваги на товарному ринку без державного втручання та з ним. Інфляційний та дефляційний (рецесійний) розриви. Ринок грошей та цінних паперів. Пропозиція грошей. Попит на гроші. Загальна рівновага на ринках товарів і послуг, грошей та цінних паперів. Модель IS-LM – як аналітичний засіб макроекономічної політики.

7. Фіскальна політика держави.

Необхідність державного втручання в економіку. Роль держави у змішаній економіці. Основні економічні функції держави. Зміст фіскальної політики: цілі та інструменти. Податкові надходження як основне джерело доходів держави. Державні видатки. Їх структура. Державний борг та його структура.

8. Монетарна політика.

Банківська система та грошова пропозиція. Попит на гроші, пропозиція грошей. Рівновага на грошовому ринку. Грошово-кредитне регулювання економіки. Основні інструменти регулювання грошового ринку. Вплив грошово-кредитної політики на рівень національного виробництва.

9. Циклічні коливання та економічне зростання.

Економічне зростання і економічний розвиток. Модель економічного зростання Харрода - Домара. Модель Кобба-Дугласа.

10. Інфляція та інфляційна політика.

Інфляція як показник макроекономічної нестабільності. Інфляція попиту та інфляція витрат. Рівень інфляції. Антиінфляційна політика держави.

11. Безробіття та політика зайнятості.

Ринок праці. Попит і пропонування на ринку праці. Зайнятість і безробіття. Закон Оукена. Державне регулювання ринку праці. Проблема нерівності в розподілі доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.

12. Макроекономічна політика у відкритій економіці.

Зовнішньоекономічна діяльність та її форми. Зовнішня торгівля та теорія порівняльних переваг. Платіжний баланс і його структура. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Валютні відносини. Валютний курс. Валютні системи

Література

1. Агапова Т.А., Серегина С.Ф., Макроекономіка. М., 2007.
2. Вечканов Г.С., Вечканова Г.Р. Макроекономіка. СПб., 2008.
3. Дорнбуш Р., Фишер С. Макроекономіка. М., 1997.
4. Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2001.
5. Мельникова В.І., Мельникова О.П., Сідлярук Т.В., Шведова Г.М. Методика підготовки курсової роботи з макроекономіки. – Харків., 2010.
6. Мэнкью Н.Г. Макроекономика./Пер. с англ. М., 1994.

Питання склали
ст. викладач кафедри економічної теорії

к.е.н., професор,
завідувач кафедри економічної теорії

Л.О. Волкова

Я.В. Сафронів

3. Питання за темою Інформатика та комп'ютерна техніка

1. Основні поняття інформатики та комп'ютерної техніки. Структура та основні пристрої сучасних ПК.

Інформатика: предмет та завдання. Роль інформатики та комп'ютерної техніки у сучасному суспільстві. Поняття про інформацію; її властивості. Специфічні особливості інформації у сфері економіки та менеджменту. Інформаційні системи та технології. Технічна база сучасних інформаційних технологій. Стан, тенденції розвитку та покоління ЕОМ. Персональні комп'ютери, їх місце у сучасних інформаційних системах та форми використання. Склад функціональних блоків ПК та їх характеристика. Критерії вибору та вимоги до конфігурації ПК на сучасному етапі. Машинні носії інформації, їх типи та порівняльна характеристика. Основи побудови ПК: представлення інформації, логічні основи побудови, програмне управління.

2. Принципи та структура програмного забезпечення ПК.

Основні поняття, склад та структура програмного забезпечення ПК. Системне програмне забезпечення: операційні системи (ОС), програми-оболонки. Поняття про файлову систему. ОС Windows. Інтерфейс користувача, налагодження робочого простору. Робота з файлами і папками у середовищі Windows. Програма Explorer. Призначення службових програм. Структура даних на магнітних дисках та програми перевірки, дефрагментації та форматування дисків. Програми-архіватори. Антивірусні програми. Засоби комп'ютерної оргтехніки: текстовий редактор, календар, записна книжка. Програма MS Outlook. Прикладні програми та сфери їх застосування. Пакети прикладних програм MicrosoftOffice.

3. Системи обробки текстової інформації.

Системи опрацювання текстів, їх класифікація та функції. Підготовка текстових документів у середовищі MS Word. Параметри сторінки. Редагування тексту. Форматування тексту. Поняття стилю. Оформлення документа за допомогою стилів. Використання таблиць в текстах. Текстові колонки. Списки. Колонтитули. Автоматичне створення змісту документу. Вставка в текстовий документ формул, графічних об'єктів, організаційних діаграм, закладок та гіперпосилань. Підготовка ділової кореспонденції, рахунків, формулярів, тощо. Додаткові можливості опрацювання текстової інформації: електронний

переклад; автоматизація введення тексту до ПК за допомогою систем оптичного розпізнавання.

4. Інформаційна технологія представлення інформації у вигляді мультимедійних презентацій.

Програма створення презентацій MS PowerPoint. Інтерфейс та типові об'єкти презентації. Дизайн слайдів. Текстові слайди. Діаграми, схеми та таблиці. Графічні об'єкти. Форматування презентації. Вставка звука та відеокліпів. Налаштування анімації. Налаштування параметрів показу презентації. Демонстрація слайд-шоу.

5. Візуалізація інформації у середовищі MS Visio.

Призначення програми MS Visio. Інтерфейс програми. Поняття схеми. Способи створення схем. Масштабування та позиціонування схеми. Форматування схем. Поняття фігури; набори фігур. Робота з фігурами: виділення, копіювання, переміщення, групування, з'єднання та ін. Інструменти малювання фігур. Використання тексту на схемах. Основні типи діаграм.

6. Технологія обробки даних у середовищі табличного процесора MS Excel.

Загальна характеристика табличного процесора, структура вікна MS Excel. Об'єкти MS Excel. Структура робочого листа. Абсолютна і відносна адресація комірок. Типові операції редагування електронної таблиці. Типи даних. Форматування даних та таблиці в цілому.

Виконання обчислень в таблиці. Інформаційні зв'язки між таблицями, групові імена. Використання Конструктора функцій.

Ділова графіка. Призначення та основні поняття і об'єкти Конструктора діаграм. Типи діаграм, особливості та обмеження використання. Створення та оформлення діаграм. Типові операції редагування та форматування об'єктів діаграми. Ведення списків (баз даних) у середовищі табличного процесора. Впорядкування, фільтрація та пошук даних. Функції обробки таблиць як баз даних і правила їх використання. Групування даних у таблицях. Розрахунок загальних підсумків в базах даних. Формування звітних документів. Робота з зовнішніми базами даних. Аналіз даних у середовищі MS Excel. Зведені таблиці. Технологія створення та налаштування параметрів зведеної таблиці. Використання підсумків, формул та діаграм в зведених таблицях. Апарат статистичного аналізу. Створення макросу за допомогою Макрорекодера в середовищі MS Excel. Збереження, виконання та редагування макросу.

7. Основи побудови бази даних. Системи управління базами даних (СУБД) MS Access.

Поняття про базу даних (БД). Інфологічна модель даних: нормалізація відносин, типи зв'язків, поняття про ключ та його типи, обмеження цілісності. Реляційна БД. Етапи проектування БД. Функціональні можливості СУБД. Коротка характеристика основних об'єктів СУБД MS Access. Інтерфейс прикладного вікна та вікна бази даних. Структура таблиць в СУБД Access. Типи даних Access. Створення, редагування та налаштування властивостей таблиць. Встановлення та редагування зв'язків між таблицями. Робота з записами в режимі Таблиця: дозапис, видалення, копіювання, пошук, сортування, фільтрація.

Використання запитів у СУБД Access. Визначення запиту, типи та режими створення. Результат виконання запиту, поняття про динамічний набір даних. Створення та редагування запитів на вибірку. Визначення умов відбору. Правила використання символів підстановки та виразів в умовах відбору. Створення обчислювальних полів в запитах. Призначення, особливості використання та технологія створення запитів з параметрами, підсумкових та перехресних запитів. Запити на зміну. SQL-запити. Визначення властивостей запитів.

Поняття про звіт, призначення, типи та режими створення звітів. Області макету звіту та їх призначення. Елементи керування звітами. Створення обчислювальних полів у звітах. Побудова арифметичних виразів. Загальні та проміжні підсумки у звітах. Технологія створення багатотабличних звітів. Підлеглі звіти.

Поняття про форму, призначення, типи та режими створення. Макет форми. Елементи керування у формі. Створення обчислювальних полів у формі. Налаштування властивостей форми у діалоговому вікні. Свойства. Технологія створення і вбудови підлеглих форм. Макроси у СУБД Access. Технологія створення, редагування та налаштування макросів.

8. Організація інформаційної бази системи оброблення інформації.

Інформаційні бази (ІБ) та їх місце в інформаційному забезпеченні ІС. Принципи розробки та вимоги до ІБ. Позамашинні ІБ, їх склад та характеристики. Способи організації машинної ІБ та переваги концепції баз даних. Логічні та фізичні моделі баз даних. Нормалізація відношень. Інтегровані ІС. Перспективні напрями розвитку ІС: системи підтримки прийняття рішень (СППР) та експертні системи (ЕС).

Питання склали
ст. викладач кафедри 304

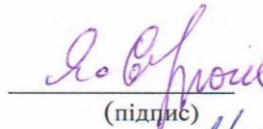
І.О. Трофимова

д.т.н., доц.
завідувач кафедри 304

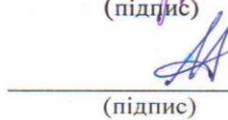
А. Г. Чухрай

Завідувач кафедри 601

(підпис)

Я.В. Сафронов
(ініціали та прізвище)

Завідувач кафедри 304

(підпис)

А.Г. Чухрай
(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто й узгоджено на випусковій кафедрі менеджменту (№602), протокол № 7 від «18» січня 2018 р.

Програму додаткового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-професійною програмою зі спеціальності 073 «Менеджмент» (освітні програми: “Менеджмент”, “Логістика”, “Управління проектами”, ”Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”) узгоджено науково-методичною комісією Національного аерокосмічного університету ім. М.С. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» з галузей знань «Культура і мистецтво», «Гуманітарні науки», «Соціальні та поведінкові науки» й «Управління та адміністрування» (НМК 4)

Протокол № 4 від 05 лютого 2018 р.

Голова НМК 4

к.т.н., доц.

Н.В. Доценко